

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2026-2027

ΠΛΑΙΣΙΟ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ τετράωρο (Εσπερινό -Τύπος 1&2)

Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 4

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ στην ΟΜΠ: 1

ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ

- Διαλησμά, Κ., Δρουκόπουλος, Α., Κουτρομπέλη, Ε., Χρυσάφης, Γ., *Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι*, Α΄ Τάξη Γενικού Λυκείου: Αθήνα: ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ https://sch.cy/sm/435/arxaioi_ellines_istoriografoi_a_lyk_vm.pdf
- *Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι, Κείμενο με παράλληλες μεταφράσεις*, Α΄ Τάξη Γενικού Λυκείου: Αθήνα: ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ https://ebooks.edu.gr/ebooks/d/8547/2472/22-0005-02_Archaioi-Ellines-Istoriografoi_Keimeno-me-Paralliles-Metafraseis_A-Lykeiou_Vivlio-Mathiti.pdf
- Θουκυδίδη *Δημηγορίες*, Α΄ Λυκείου, ΥΑΠ. https://sch.cy/sm/435/thoukydidi_dimigories_a_lyk.pdf
- Οικονόμου Μ. Χ. (χ.χ.). *Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής*, Γυμνασίου – Λυκείου. Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β. https://sch.cy/sm/435/grammatiki_archaias_ellinikis.pdf
- Μουμτζάκη Α. Β. (2010). *Συντακτικό της Αρχαίας Ελληνικής*, Α΄ Β΄ Γ΄ Ενιαίου Λυκείου. Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β. https://sch.cy/sm/435/syntaktiko_archaias_ellinikis_lyk.pdf
- Μπίλλα, Π. (χ.χ.). *Συντακτικό Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας*, Α΄ Β΄ Γ΄ Γυμνασίου. Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β. https://sch.cy/sm/435/syntaktiko_archaias_ellinikis_gym.pdf
- Συμεωνίδης, Χ., Ξενής, Γ., & Φλιάτουρας, Α. (χ.χ.). *Λεξικό Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας. Α΄, Β΄, Γ΄ Γυμνασίου*. Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β. https://sch.cy/sm/435/leksiko_archaias_ellinikis_glossas.pdf

ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο γενικός σκοπός του μαθήματος παρατίθεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας:
https://sch.cy/sm/205/ap_genikos_skopos_mathimatos.pdf

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Γενικοί δείκτες επιτυχίας – Μαθησιακά αποτελέσματα¹

Μέσα από τη διδασκαλία του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας στην Α΄ Λυκείου προσανατολισμού επιδιώκεται οι μαθητές/μαθήτριες να:

- Α. Επεξεργάζονται το αρχαιοελληνικό κείμενο σε σχέση με το κειμενικό όλον και το επικοινωνιακό πλαίσιο παραγωγής του, διακρίνουν κειμενικά χαρακτηριστικά και προσδιορίζουν την ταυτότητα του κειμένου.
- Β. Επεξεργάζονται το κείμενο ως περιεχόμενο, εντοπίζουν και διερευνούν κειμενικά στοιχεία και κατανοούν την δομή (συνεκτικότητα) του κειμένου.
- Γ. Επεξεργάζονται το κείμενο ως μορφή: λεξιλόγιο, γραμματικά φαινόμενα (μορφολογία και λειτουργικότητα), συντακτικά φαινόμενα (δόμηση του λόγου και λειτουργικότητα).
- Δ. Επεξεργάζονται το κείμενο ως χώρο συνάντησης αρχαίου και σύγχρονου κόσμου: Κατανοούν και αποδίδουν το κείμενο στα Νέα Ελληνικά, προσεγγίζουν βιωματικά, κριτικά και διαχρονικά τα στοιχεία του κειμένου, συσχετίζουν γνώσεις, στάσεις και αξίες με τη σύγχρονη πραγματικότητα, προσεγγίζουν διεπιστημονικά/διαθεματικά το κείμενο με αξιοποίηση πολυτροπικού υλικού.

Βασικές αρχές διδασκαλίας του μαθήματος

Το μάθημα της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας από πρωτότυπο διδάσκεται κυρίως με βάση τις αρχές της Επικοινωνιακής – Κειμενοκεντρικής προσέγγισης. [...] Συνεξετάζονται μορφή και περιεχόμενο του κειμένου, με τρόπο που να αναδεικνύει τις γλωσσικές επιλογές του συγγραφέα και να δείχνει πώς αυτές συμβάλλουν στην οικοδόμηση των νοημάτων του κειμένου. Γίνεται αναφορά στο πλαίσιο επικοινωνίας (θέμα, περίσταση επικοινωνίας, κοινωνικές σχέσεις και στάσεις των συμμετεχόντων/συμμετεχουσών και ο ρόλος της Γλώσσας στη συγκεκριμένη περίπτωση επικοινωνίας, ιστορικές περιστάσεις κ.λπ.), στις λεξιλογικές και γραμματικές επιλογές του συγγραφέα, αλλά και στο ύφος, την οργάνωση/δομή του λόγου και τους μηχανισμούς συνοχής και συνεκτικότητας του κειμένου.

Ειδικότερα, στην Α΄ τάξη Λυκείου προσανατολισμού ο σκοπός της διδασκαλίας της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας είναι κατά κύριο λόγο η **συστηματοποίηση, η εμπέδωση** των γνώσεων του Γυμνασίου και η **εμβάθυνση** στον αρχαίο ελληνικό λόγο, ώστε οι μαθητές/μαθήτριες που επέλεξαν το μάθημα **να το αγαπήσουν, να θέσουν γερές βάσεις για τη Β΄ και Γ΄ Λυκείου** και βαθμιαία να αποκτήσουν την ικανότητα **να κατανοούν, να ερμηνεύουν** τους αρχαίους Έλληνες συγγραφείς από το πρωτότυπο και να γίνονται δέκτες των μηνυμάτων τους. Ο σκοπός αυτός ενισχύεται περαιτέρω με τη συστηματική αξιοποίηση Θεματογραφίας.

Για τον σκοπό αυτό εφαρμόζονται οι ακόλουθες αρχές διδασκαλίας:

1. Εξέταση του κειμένου ενταγμένου στο **γραμματειακό του είδος** και στο **ιστορικοκοινωνικό του πλαίσιο**, με τις απαραίτητες σχετικές πληροφορίες.
2. **Ορθή, εκφραστική ανάγνωση** από τον/την εκπαιδευτικό και αξιοποίηση της *κατὰ κῶλα* γραφής. Η αποτελεσματικότητα της ανάγνωσης ενισχύεται με **αναγνωστική οδηγία** προς τους/τις μαθητές/μαθήτριες, ώστε αφενός αυτοί να μην παρακολουθούν παθητικά και αφετέρου να αναδειχθούν τα υπό έμφαση στοιχεία του κειμένου. Ύστερα από προετοιμασία, ενθαρρύνεται η μεγαλόφωνη ανάγνωση και από τους/τις μαθητές/μαθήτριες.
3. **Ολιστική και κειμενοκεντρική προσέγγιση**. Η ολιστική προσέγγιση αφορά την ισομερή συνεξέταση **μορφής και περιεχομένου** (γλώσσα και νοήματα), ενώ η κειμενοκεντρική αφορά την **κατανόηση του κειμένου** με βάση τις πληροφορίες που δίνει το ίδιο το κείμενο (και όχι άλλες, εκτός κειμένου).
4. **Τριμερής πορεία όλο-μέρος-όλο**. Ενδεικτικά: **Όλο**: η συνολική ανάγνωση του κειμένου. **Μέρος**: ενότητες/περίοδοι/κῶλα ή τομείς κειμενικής ανάλυσης (γλωσσικός, αισθητικός, πραγματολογικός). **Όλο**: συνολική αποτίμηση της αξίας και σημασίας του κειμένου, κατανόηση και ερμηνεία του κειμένου.
5. Πορεία **από τα Νέα Ελληνικά (και την κυπριακή διάλεκτο) στα Αρχαία Ελληνικά**, από το γνωστό και οικείο στο νέο, ώστε να εντοπίζουν και να κατανοούν τις ομοιότητες και διαφορές μεταξύ Αρχαίων και Νέων Ελληνικών.

¹ Βλ. Αναλυτικό Πρόγραμμα Αρχαίων Ελληνικών – Δείκτες Επιτυχίας και Δείκτες Επάρκειας

6. **Αξιοποίηση βασικών βιβλίων αναφοράς** (σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή). Αποτελεί καλλιέργεια βασικής δεξιότητας η χρήση γραμματικής, συντακτικού και λεξικών της Αρχαίας (αλλά και Νέας) Ελληνικής. Τα φαινόμενα επεξηγούνται με την αξιοποίηση της Γραμματικής/Συντακτικού. Νοείται ότι η χρήση φυλλαδίων περιορίζεται στα απολύτως απαραίτητα, μόνο αν έχουν προσθετική αξία.
7. Συστηματική διδασκαλία των **γραμματικών και συντακτικών φαινομένων** με βάση το κείμενο/θεματογραφία και **όχι αποπλαιοιωμένα**. Η **γραμματική και το συντακτικό αξιοποιούνται ως εργαλεία κατανόησης του κειμένου και δεν συνιστούν αυτοσκοπό** του μαθήματος. Αναδεικνύεται η λειτουργία των γραμματικο-συντακτικών επιλογών του συγγραφέα, ώστε οι μαθητές/μαθήτριες να οδηγηθούν στην κατανόηση και ερμηνεία του κειμένου.
8. Τα **κατάλληλα κείμενα θεματογραφίας** αξιοποιούνται για σκοπούς διδασκαλίας, επανάληψης, εμπέδωσης και εμβάθυνσης των γραμματικών και συντακτικών φαινομένων καθώς και για καλλιέργεια δεξιοτήτων κατανόησης κειμένου. **Η θεματογραφία διδάσκεται συστηματικά, 1-2 δ.π. την εβδομάδα**. Ο Προγραμματισμός εμπεριέχει εισηγήσεις για κείμενα Θεματογραφίας. Διευκρινίζεται ότι **ορισμένα** από τα προτεινόμενα κείμενα **διδάσκονται υποχρεωτικά (υποχρεωτική θεματογραφία) αλλά δεν εξετάζονται**, ενώ **άλλα προτείνονται ενδεικτικά**. Στην προσπέλαση των κειμένων μπορεί να αξιοποιηθεί και η χρήση παράλληλης νεοελληνικής μετάφρασης.
9. **Η απόδοση συνιστά γόνιμη και δημιουργική διαδικασία**, η οποία δείχνει ότι οι μαθητές/μαθήτριες κατανοούν τα κύρια νοήματα του κειμένου καθώς και τα γραμματικά και συντακτικά στοιχεία της γλώσσας (μορφή και περιεχόμενο). Η μετάφραση αντιμετωπίζεται ως στοιχείο που υποβοηθά την ερμηνεία των κειμένων και όχι ως αυτοσκοπός της διδασκαλίας· ως διαδικασία που αξιοποιεί το «**τι**» (περιεχόμενο), «**πώς**» (λεξιλογικές και γραμματικές επιλογές, εκφραστικά μέσα, ύφος, επικοινωνιακό πλαίσιο, οργάνωση και δομή του λόγου, συνοχή και συνεκτικότητα) και «**γιατί**» (μηνύματα, αξίες, αντιλήψεις, αρχές) του κειμένου. Αξιοποιούνται: πολλαπλές αποδόσεις/μεταφράσεις, παραγωγή μετάφρασης, κριτική μετάφρασης, διόρθωση μετάφρασης κ.ά.
10. **Συνδυασμός μαθητοκεντρικών μεθόδων** (διερευνητική, ανακαλυπτική, συνεργατική, επίλυση προβλήματος κ.ά.), **επαγωγική μέθοδος, διαθεματικότητα, δημιουργικές δραστηριότητες, πρόκληση ενδιαφέροντος, καλλιέργεια δεξιοτήτων, αξιοποίηση της τεχνολογίας** και οτιδήποτε καθιστά τη διαδικασία μάθησης ενεργητική και αποτελεσματική.
11. **Βιωματικότητα και επικαιροποίηση**, ώστε να αναδειχθεί και η χρηστικότητα του μαθήματος.
12. **Τήρηση του προβλεπόμενου προγραμματισμού**, ώστε να **καλυφθούν ορθά** όλες οι ενότητες.
13. **Μελέτη και εφαρμογή του Αναλυτικού Προγράμματος**, επιλογή από τις ενδεικτικές δραστηριότητες που προτείνονται στους ΔΕ/ΔΕ.
14. **Αξιολόγηση**: βλ. σχετικές οδηγίες: <https://archm.schools.ac.cy/index.php/el/yliko/axiologisi>

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ			Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2026-2027	
Αρχαία Ελληνικά Α΄ Λυκείου προσ. (Τετράωρο Εσπερινό Τύπος 1-2)				
Β΄ Τετράμηνο (4 διδακτικές περιόδου)				
ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΔΙΔΑΚΤΕΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ	ΔΕ/ΔΕ	Δ.Π.
Αρχαία Ελληνικά από μετάφραση: <i>Διάλογος Μηλίων και Αθηναίων</i> , από το βιβλίο Θουκυδίδη <i>Δημηγορίες</i> , ΥΑΠ	<i>Διάλογος Μηλίων και Αθηναίων</i> , Θουκυδίδου <i>Ίστοριών</i> 5.84-113, σελ. 99-105	• Θουκυδίδη Δημηγορίες - Εισαγωγή: Βίος και εποχή, σελ. 11-13: σύντομη αναφορά Βασικές σοφιστικές απόψεις, σελ. 13 Μέθοδος του Θουκυδίδη, σελ. 16-17 - Εισαγωγή στον <i>Διάλογο Μηλίων και Αθηναίων</i> Φύση και Χρονολογία σύνθεσης του Διαλόγου, σελ. 93-95 Ανάλυση του Διαλόγου, σελ. 95-96 - <i>Διάλογος Μηλίων και Αθηναίων</i>, §§ 84-113, σελ. 99-105 Για τη διδασκαλία του <i>Διαλόγου</i>, προτείνεται η αξιοποίηση της διδακτικής πρότασης που είναι αναρτημένη στον ιστότοπο του μαθήματος: Διδακτικές Προτάσεις Για τους βασικούς θεματικούς άξονες/ ιδέες που θίγονται στον <i>Διάλογο Αθηναίων Μηλίων</i> Βλ. ap_deiktes_eparkeias_epitychias_archaiognosia_a_lyk_kk_kai_a_lyk_pr_os.pdf Ο διάλογος θα πρέπει να συνδεθεί με τα <i>Ελληνικά</i> του Ξενοφώντα στην επόμενη ενότητα.	Βλ. ενδεικτικές δραστηριότητες και A.1.1 A.2.1-A.2.3 B.1.1-B.1.4 Γ.2.1 Δ.1.1	5 δ.π.
<u>Υποχρεωτικό κείμενο (Διδάσκεται και εξετάζεται):</u> <i>Ξενοφώντος Έλληνικά 2.2.3-4 Η αναγγελία της καταστροφής. Η αντίδραση των Αθηναίων</i> (Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις... τὴν πόλιν) <i>Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι</i> , σελ. 63 Για απόδοση βλ.:	• Κατανόηση και απόδοση του κειμένου στα Ν.Ε. • Λεξιλογικά • Γραμματική -Εγκλίσεις βαρυτόνων ρημάτων στον ενεστώτα, μέλλοντα και αόριστο Μ.Φ. • Αρχικοί χρόνοι ομαλών και ανωμάτων ρημάτων	-Γραμματειακό είδος (ιστοριογραφία) -Εισαγωγή στο έργο <i>Ελληνικά</i> του Ξενοφώντα και σύνδεση με τον Πελοποννησιακό πόλεμο, γεγονότα του οποίου έχουν διδαχθεί μέσω των <i>Δημηγοριών</i> που προηγήθηκαν (βλ. σχετικό υλικό). - Να γίνει απλή ανάγνωση των παραγράφων Ξεν. <i>Έλληνικά</i> 2.1.16-32 από μετάφραση από το βιβλίο <i>Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι, Κείμενο με παράλληλες μεταφράσεις</i> , σελ. 3-7. Οι μαθητές/-τριες θα πρέπει να εντοπίσουν το τέχνασμα του Λυσάνδρου, να αντιληφθούν την ήττα στους Αιγός ποταμούς και την αναγγελία της συμφοράς από την Πάραλο. • Υποχρεωτική θεματογραφία. Να προηγηθεί του υποχρεωτικού κειμένου. Επιβάλλεται να διδαχθεί πρώτα το κείμενο της υποχρεωτικής θεματογραφίας καθώς προηγείται χρονικά του κειμένου για την Πάραλο,	Βλ. ενδεικτικές δραστηριότητες και A.1.1 A.2.1-A.2.3 Δ.1.1-Δ1.3 Δ.2.1.-Δ.2.2 B.1.3 Δ.3.1	Υποχρεωτικό κείμενο: 7 δ.π. Θεματογραφία: 7 δ.π.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Αρχαία Ελληνικά Α' Λυκείου προσ. (Τετράωρο Εσπερινό Τύπος 1-2)

Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2026-2027

Β' Τετράμηνο (4 διδακτικές περιόδους)

ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΔΙΔΑΚΤΕΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ	ΔΕ/ΔΕ	Δ.Π.
Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι, Κείμενο με παράλληλες μεταφράσεις, σελ. 8-9 Υποχρεωτική Θεματογραφία (Διδάσκεται αλλά δεν εξετάζεται): Ξενοφώντος Έλληνικά 2.2.1-2, Προετοιμασίες του Λυσάνδρου Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι, σελ. 63, με αξιοποίηση γλωσσικών και ερμηνευτικών σχολίων, σελ. 64-65, και των ερωτήσεων-ασκήσεων 1, 3, 4, 5 και 6, σελ. 67. Ενδεικτική Θεματογραφία: Ξενοφώντος Κύρου Ανάβασις 3.2.27-28 (Εγκλίσεις βαρυτόνων ρημάτων στη Μ.Φ και τελικές προτάσεις) ΞΕΝΟΦΩΝ: Κύρου Ανάβασις (greek-language.gr)	• Συντακτικό - Επιθετική ή αναφορική μετοχή - Επιρρηματική μετοχή - Τελικές προτάσεις - Εμπρόθετοι προσδιορισμοί • Μεταφορά κειμένου από τα Νέα Ελληνικά στα Αρχαία • Ασκήσεις ορθογραφίας	ώστε οι μαθητές/-τριες να μπορέσουν να παρακολουθήσουν την εξέλιξη των γεγονότων. • Υποχρεωτικό κείμενο - Κατανόηση και απόδοση - Οι μαθητές/-τριες αποδίδουν το κείμενο στα Ν.Ε., αξιοποιώντας τα γλωσσικά σχόλια του βιβλίου <i>Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι</i>, σελ. 64, τη γνώση τους για τους βασικούς όρους της πρότασης καθώς και τις παράλληλες μεταφράσεις. - Οι μαθητές/-τριες απαντούν σε ερωτήσεις κατανόησης, αξιοποιώντας τα γλωσσικά και ερμηνευτικά σχόλια του βιβλίου <i>Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι</i>, σελ. 64-66, και τις ερωτήσεις-ασκήσεις 2, 7 και 8 (σε προσαρμογή) της σελ. 67, ώστε να αντιληφθούν τη σημασία της ήττας των Αθηναίων στους Αιγός ποταμούς. Γίνεται σύνδεση με τον <i>Διάλογο Μηλίων – Αθηναίων</i>. - Για σκοπούς ολοκλήρωσης της ενότητας του Πελοποννησιακού Πολέμου, ενδείκνυται να αξιοποιηθεί το κείμενο <i>Ξενοφώντος Έλληνικά 2.2.20-21, Η απόφαση της Σπάρτης Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι</i>, σελ. 71 (<i>Λακεδαιμόνιοι...εἰς τὰς Ἀθήνας</i>), και να γίνει η άσκ. 10, σελ. 77, ώστε να δουν οι μαθητές/-τριες τους όρους που επέβαλε η Σπάρτη στην Αθήνα στο τέλος του πολέμου. Βλ. επίσης και <i>Παράλληλες μεταφράσεις</i>, σελ. 11. Να γίνει σύνδεση με το μάθημα της Ιστορίας και τον Πελοποννησιακό Πόλεμο που διδάσκεται το β' τετράμηνο. • Λεξιλογικά: π.χ. ἀγγέλλω, ποιέω-ποιῶ, πόλις • Γραμματική - Εγκλίσεις βαρυτόνων ρημάτων στον ενεστώτα, μέλλοντα και αόριστο της μέσης φωνής: Ο/Η εκπαιδευτικός επαναφέρει όσα διδάχθηκαν οι μαθητές/-τριες σε προηγούμενη ενότητα για τον σχηματισμό των εγκλίσεων σε όλους τους χρόνους στην Ε.Φ. και τον σχηματισμό εγκλίσεων του ενεστώτα στη Μ.Φ. Διδασκαλία εγκλίσεων με βάση την προηγούμενη γνώση των μαθητών/-τριών, με αξιοποίηση των Ν.Ε., των κειμένων και της Γραμματικής και εφαρμογή στα κείμενα. Για τη διδασκαλία των εγκλίσεων ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να αξιοποιήσει την ενδεικτική θεματογραφία ή οποιοδήποτε άλλο κείμενο κρίνει κατάλληλο. - Οι μαθητές/-τριες μαθαίνουν τους αρχικούς χρόνους ανωμάτων ρημάτων: ἀφικνοῦμαι, ἀγγέλλω, πάσχω, ποιέω-ποιῶ	Γ.1.1-Γ.1.3 Γ.2.1 Γ.3.1-Γ.3.4	

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ				
Αρχαία Ελληνικά Α΄ Λυκείου προσ. (Τετράωρο Εσπερινό Τύπος 1-2)			Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2026-2027	
Β΄ Τετράμηνο (4 διδακτικές περιόδου)				
ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΔΙΔΑΚΤΕΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ	ΔΕ/ΔΕ	Δ.Π.
		- Ο/Η εκπαιδευτικός, με βάση τα φαινόμενα του κειμένου, επαναφέρει σταδιακά και επιλεκτικά όσα διδάχθηκαν στο Γυμνάσιο και στις προηγούμενες ενότητες. - Οι μαθητές/-τριες ασκούνται στον μετασχηματισμό προτάσεων του κειμένου (αλλαγές σε χρόνους, εγκλίσεις, αριθμό), και επισημαίνουν την αλλαγή που επέρχεται στο περιεχόμενο του κειμένου, όταν αλλάζει π.χ. ο χρόνος, η έγκλιση, ο αριθμός ενός υποκειμένου, μίας αντωνυμίας, ενός ρήματος κ.ά. Συντακτικό - Είδη μετοχών: επιθετική, επιρρηματική. Διδασκαλία με αξιοποίηση των Ν.Ε., των κειμένων, του Συντακτικού, της προϋπάρχουσας γνώσης και εφαρμογή στα κείμενα. Να γίνει η άσκηση 10 από το βιβλίο <i>Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι</i>, σελ. 68. - Για τη διδασκαλία της κατηγορηματικής μετοχής συστήνεται να αξιοποιηθεί το κείμενο που προτείνεται ως ενδεικτική θεματογραφία. - Τελικές προτάσεις: διδασκαλία με αξιοποίηση των Ν.Ε., του Συντακτικού και των κειμένων που προτείνονται ως ενδεικτική θεματογραφία. - Εμπρόθετοι προσδιορισμοί: μόνο τα είδη που απαντούν στα κείμενα. • Μεταφορά κειμένου από τα Νέα Ελληνικά στα Αρχαία. Να δοθεί έμφαση στις τελικές προτάσεις και στη σύνταξη των μετοχών.	Γ.4.1-Γ.4.4 Γ.4.5	
Υποχρεωτικό Κείμενο (Διδάσκεται και εξετάζεται): Ξενοφώντας Έλληνικά 2.3.52-53, Η αντίδραση του Θηραμένη (Άκούσας ταῦτα ὁ Θηραμένης...ὕμῶν ἐκάστου): <i>Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι</i> , σελ. 86	Κατανόηση και απόδοση κειμένου στα Ν.Ε. Λεξιλογικά Γραμματική -Αόριστος β΄ - Τριτόκλιτα επίθετα (ἀληθής, ἀληθές) - Κτητικές αντωνυμίες - Αναφορική αντωνυμία ὅσπερ-ἥπερ-ὅπερ	Υποχρεωτικό Κείμενο - Κατανόηση και απόδοση - Πριν από την κατανόηση και απόδοση του υποχρεωτικού κειμένου θα πρέπει να διαβαστεί από μετάφραση το απόσπασμα Ξενοφώντας Έλληνικά 2.3.50-51, ώστε να επιτευχθεί η νοηματική συνοχή του κειμένου. - Οι μαθητές/-τριες αποδίδουν το κείμενο στα Ν.Ε. αξιοποιώντας τα γλωσσικά σχόλια του βιβλίου <i>Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι</i>, σελ. 88, τη γνώση τους για τους βασικούς όρους της πρότασης καθώς και τις παράλληλες μεταφράσεις. - Οι μαθητές/-τριες απαντούν σε ερωτήσεις κατανόησης αξιοποιώντας τα ερμηνευτικά σχόλια του βιβλίου, σελ. 90. - Να διαβαστεί και το απόσπασμα <i>Ξενοφώντας Έλληνικά 2.3.54-56</i> από μετάφραση, ώστε να ολοκληρωθεί νοηματικά το επεισόδιο με τον Θηραμένη. Λεξιλογικά: π.χ. ἀκούω, γινώσκω	Βλ. ενδεικτικές δραστηριότητες και A.1.1 A.2.1-A.2.3 Δ.1.1-Δ1.3 Δ.2.1.-Δ.2.2 B.1.3 Δ.3.1	Υποχρεωτικό κείμενο: 5 δ.π. Θεματογραφία: 5 δ.π.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ				
Αρχαία Ελληνικά Α΄ Λυκείου προσ. (Τετράωρο Εσπερινό Τύπος 1-2)			Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2026-2027	
Β΄ Τετράμηνο (4 διδακτικές περιόδου)				
ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΔΙΔΑΚΤΕΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ	ΔΕ/ΔΕ	Δ.Π.
Για απόδοση των §§ 2.3.50-56 βλ. <i>Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι, Κείμενο με παράλληλες μεταφράσεις</i>, σελ. 13-15 Υποχρεωτική Θεματογραφία (Διδάσκεται αλλά δεν εξετάζεται): Ξενοφώντος Τέρων 5.1 (Ενδοιαστικές προτάσεις) ΞΕΝ Ιερ 5.1–5.4 (ΞΕΝΟΦΩΝ, ΙΕΡΩΝ) (greek-language.gr) Ενδεικτική θεματογραφία: Ξενοφώντος Έλληνικά 5.2.30-32 (αόριστος β΄) ΞΕΝΟΦΩΝ: Έλληνικά	• Αρχικοί χρόνοι ομαλών και ανωμάτων ρημάτων • Συντακτικό - Δευτερεύουσες ενδοιαστικές προτάσεις - Εμπρόθετοι προσδιορισμοί • Μεταφορά κειμένου από τα Νέα Ελληνικά στα Αρχαία • Ασκήσεις ορθογραφίας	• Γραμματική - Αόριστος β΄: διδασκαλία με αξιοποίηση του κειμένου, της ενδεικτικής θεματογραφίας και της Γραμματικής και εφαρμογή στα κείμενα. - Τριτόκλιτα επίθετα: Βλ. σχετική σημείωση που προηγήθηκε - Διδάσκονται τα σιγμόληκτα δικατάληκτα επίθετα γ΄ κλίσης (<i>άληθής -ές, Γ.Α.Ε.</i> σελ. 109) με αξιοποίηση των κειμένων και εφαρμογή στα κείμενα. - Κτητικές και αναφορικές αντωνυμίες: αξιοποίηση της Γραμματικής, των κειμένων, της γνώσης από τα Ν.Ε. και εφαρμογή στα κείμενα. • Οι μαθητές/-τριες μαθαίνουν τους αρχικούς χρόνους ανωμάτων ρημάτων: <i>ἀκούω, γινώσκω</i> • Ο/Η εκπαιδευτικός, με βάση τα φαινόμενα του κειμένου, επαναφέρει σταδιακά και επιλεκτικά όσα διδάχθηκαν στο γυμνάσιο και στις προηγούμενες ενότητες (π.χ ειδικές προτάσεις και τα παραθετικά των επιθέτων). • Οι μαθητές/-τριες ασκούνται στον μετασχηματισμό προτάσεων του κειμένου (αλλαγές σε χρόνους, εγκλίσεις, αριθμό), και επισημαίνουν την αλλαγή που επέρχεται στο περιεχόμενο του κειμένου, όταν αλλάξει ο χρόνος, η έγκλιση, ο αριθμός ενός υποκειμένου, μίας αντωνυμίας, ενός ρήματος κ.ά. Αξιοποίηση της άσκησης 6, σελ.92 • Συντακτικό - Ενδοιαστικές προτάσεις: επεξήγηση με αξιοποίηση των Ν.Ε., του Συντακτικού και του κειμένου που προτείνεται για υποχρεωτική θεματογραφία. - Εμπρόθετοι προσδιορισμοί: μόνο τα είδη που απαντούν στα κείμενα. • Μεταφορά κειμένου από τα Νέα Ελληνικά στα Αρχαία: να δοθεί έμφαση στις ενδοιαστικές προτάσεις.	Γ.1.1-Γ.1.3 Γ.2.1 Γ.3.1-Γ3.4 Γ.4.1-Γ.4.4 Γ.4.5	
Υποχρεωτικό κείμενο (Διδάσκεται και εξετάζεται): Ξενοφώντος Έλληνικά 2.4.20-21, Η προσφώνηση του Κλεόκριτου	• Κατανόηση και απόδοση του κειμένου στα Ν.Ε. • Λεξιλογικά • Γραμματική -Εγκλίσεις βαρύτονων ρημάτων στον	• Υποχρεωτικό κείμενο - Κατανόηση και απόδοση - Οι μαθητές/-τριες αποδίδουν το κείμενο στα Ν.Ε., αξιοποιώντας τα γλωσσικά σχόλια του βιβλίου, σελ. 108-109, τη γνώση για τους βασικούς όρους της πρότασης καθώς και τις παράλληλες μεταφράσεις. - Οι μαθητές/-τριες απαντούν σε ερωτήσεις κατανόησης, αξιοποιώντας τα ερμηνευτικά σχόλια του βιβλίου, σελ. 112, συζητούν ιδέες και νοήματα του κειμένου.	Βλ. ενδεικτικές δραστηριότητες και A.1.1 A.2.1-A.2.3 Δ.1.1-Δ1.3	Υποχρεωτικό κείμενο: 6 δ.π.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ				
Αρχαία Ελληνικά Α΄ Λυκείου προσ. (Τετράωρο Εσπερινό Τύπος 1-2)			Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2026-2027	
Β΄ Τετράμηνο (4 διδακτικές περιόδου)				
ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΔΙΔΑΚΤΕΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ	ΔΕ/ΔΕ	Δ.Π.
(Κλεόκριτος... πολεμοῦντες): Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι, σελ. 106-107 Για απόδοση βλ. Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι, Κείμενο με παράλληλες μεταφράσεις, σελ. 16-17 <u>Υποχρεωτική Θεματογραφία (Διδάσκεται αλλά δεν εξετάζεται):</u> Ξενοφώντος Έλληνικά 5.4.1, Η τιμωρία των θεών (παθητικοί χρόνοι, παθητική σύνταξη) ΞΕΝ ΕΛΛ 5.3.26-5.4.12 (ΞΕΝΟΦΩΝ: Έλληνικά) (greek-language.gr) <u>Ενδεικτική θεματογραφία:</u> Ίσοκράτους Φίλιππος 5.145-147 (Αιτιολογικές προτάσεις) ΙΣΟΚΡ 5.144-148 (ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ,	παρακείμενο μέσης φωνής - Παθητικός μέλλοντας και αόριστος (α΄ και β΄) • Αρχικοί χρόνοι ομαλών και ανωμάτων ρημάτων • Συντακτικό - Ενεργητική και παθητική σύνταξη - Ποιητικό αίτιο - Δευτερεύουσες αιτιολογικές προτάσεις - Εμπρόθετοι προσδιορισμοί • Μεταφορά κειμένου από τα Νέα Ελληνικά στα Αρχαία • Ασκήσεις ορθογραφίας	- Να αξιοποιηθούν οι ερωτήσεις-ασκήσεις 1, 5, 6, 7, 8, 9, 10, σελ. 113-114 • Λεξιλογικά: π.χ. ἀποκτείνω, ἀμαρτάνω, ἄγω - Να γίνει η άσκηση 15 από το βιβλίο Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι, σελ. 115 • Γραμματική - Εγκλίσεις βαρύτονων ρημάτων στον παρακείμενο μέσης φωνής: επεξήγηση με αξιοποίηση της Γραμματικής, της προϋπάρχουσας γνώσης και εφαρμογή στα κείμενα. - Οι μαθητές/-τριες μαθαίνουν τους αρχικούς χρόνους ανωμάτων ρημάτων: ἀμαρτάνω, ἄγω, βούλομαι - Ο/Η εκπαιδευτικός, με βάση τα φαινόμενα του κειμένου, επαναφέρει σταδιακά και επιλεκτικά όσα διδάχθηκαν στο Γυμνάσιο και στις προηγούμενες ενότητες. Να αξιοποιηθεί η άσκηση 10, σελ. 114. - Οι μαθητές/-τριες ασκούνται στον μετασχηματισμό προτάσεων του κειμένου (αλλαγές σε χρόνους, εγκλίσεις, αριθμό) και επισημαίνουν την αλλαγή που επέρχεται στο περιεχόμενο του κειμένου, όταν αλλάξει ο χρόνος, η έγκλιση, ο αριθμός ενός υποκειμένου, μίας αντωνυμίας, ενός ρήματος κ.ά. Να αξιοποιηθεί η άσκηση 7, σελ. 114. • Συντακτικό - Ενεργητική και παθητική σύνταξη, ποιητικό αίτιο: επεξήγηση του φαινομένου με αξιοποίηση των Ν.Ε., των κειμένων, της προϋπάρχουσας γνώσης και του Συντακτικού, εφαρμογή στα κείμενα, ασκήσεις μετασχηματισμού. - Αιτιολογικές προτάσεις: επεξήγηση με αξιοποίηση των Ν.Ε., του κειμένου της ενδεικτικής θεματογραφίας και του Συντακτικού. - Εμπρόθετοι προσδιορισμοί: μόνο τα είδη που απαντούν στα κείμενα. • Μεταφορά κειμένου από τα Νέα Ελληνικά στα Αρχαία: να δοθεί έμφαση στην παθητική σύνταξη, στο ποιητικό αίτιο και στις αιτιολογικές προτάσεις.	Δ.2.1.-Δ.2.2 B.1.3 Δ.3.1 Γ.1.1-Γ.1.3 Γ.2.1 Γ.3.1-Γ3.4 Γ.4.1-Γ.4.4 Γ.4.5	Θεματογραφία: 5 δ.π.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ				
Αρχαία Ελληνικά Α΄ Λυκείου προσ. (Τετράωρο Εσπερινό Τύπος 1-2)			Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2026-2027	
Β΄ Τετράμηνο (4 διδακτικές περίοδοι)				
ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΔΙΔΑΚΤΕΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ	ΔΕ/ΔΕ	Δ.Π.
ΦΙΛΙΠΠΙΟΣ (greek-language.gr)				
Διαγωνίσματα-Ανατροφοδότηση / Εργασίες			4 δ.π.	
Επανάληψη για την ενιαία τελική γραπτή εξέταση (αξιοποίηση θεματογραφίας)			4 δ.π.	
Σύνολο δ.π. Β΄ Τετραμήνου			48 δ.π.	

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ	
ΓΡΑΠΤΗ	ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ/ΣΥΝΤΡΕΧΟΥΣΑ/ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ
Δύο 40'/45' διαγωνίσματα	- Γραπτές εργασίες – πρότζεκτ (εκπόνηση και παρουσίαση) - Προφορική επίδοση - Εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης [Bhttps://sch.cy/sm/443/diamorfotiki_axiologisi.pdf]